Wtorek, 13 kwietnia 2021 r.

Tematyka tygodnia: Wiosenne powroty

Temat dnia: **Ptasie gniazda.**

Witam Was moje kochane średniaki.

Dzisiaj opowiem Wam o wiosennym zwyczaju ptaków – budowaniu gniazd.

Ptaki budują gniazda na wiosnę. W budowaniu gniazd panuje duża dowolność, jednak ptaki tego samego gatunku mają podobne gniazda (podobnie wyglądają wszystkie gniazda bocianów, jaskółek, wilg, remizów itd.)

W budowie gniazd obowiązuje jedna ważna zasada ***– gniazdo musi być bezpieczne dla jaj, a potem piskląt.***

Do budowy gniazda ptaki używają różnych materiałów: gałązek, suchych traw, roślin wodnych, a duże ptaki (bocian, czaple, bielik) nawet grubszych gałęzi.

Do miękkiego wyścielenia gniazda nadają się włosy, pióra, mchy, liście i puch.

Niektóre gatunki zakładają swoje gniazda w dziuplach, czyli w środku drzewa - to tak zwane ***dziuplaki****, np.* ***dzięcioły****,* ***sikory****,* ***sowy****,* ***szpak****,* ***dudek****.*

szpak

dzięcioł duży

*Są ptaki, które wykorzystują **nory w ziemi**, np. **jaskółka brzegówka** lub niezwykle kolorowy ptak - **zimorodek**. Do drążenia nor i tuneli nadają się piaszczyste skarpy nadrzeczne i żwirowiska.*

*Jeszcze inne ptaki składają swoje jaja wprost **na ziemi**, **wśród kamieni**, **patyków** lub **traw**. Wbrew pozorom takie gniazdo jest zupełnie dobrze ukryte, bo „wtapia się" wyglądem w otoczenie. Nawet układ barwnych plam na jajach przypomina otoczenie. Takie gniazdo mają np. **sieweczki**, ptaki żyjące na brzegach rzek.*

Sieweczka *jajka sieweczki*

*Wiele ptaków dba o bezpieczeństwo swoich gniazd, budując je w miejscach trudno dostępnych – na przykład **jerzyk w pionowych ścianach budynków**.*

*Z kolei **trzciniak**, ptak żyjący nad brzegami wód, swoje gniazdo zawiesza pomiędzy **trzcinami nad wodą**.*

*Najkunsztowniejsze gniazda wśród naszych ptaków tworzy **remiz** i **raniuszek**.*
*Są one uplecione z puchu, mchów, włókien roślin i pajęczyn. Mają postać puchatego worka z małym otworem wlotowym z boku. **Remiz** zawiesza takie gniazdo na **końcu wiotkiej gałązki nad wodą**, tak żeby niepożądany gość (drapieżnik) nie mógł się do niego dostać.*

*Wyjątkowym ptakiem jest także **kukułka**. Podrzuca ona swoje jaja w gotowe gniazda innych ptaków i więcej się nimi nie zajmuje.*

Wysłuchajcie teraz opowiadania
Hanny Zdzitowieckiej pt.: *„Gdzie budować gniazdo?”*

https://www.youtube.com/watch?v=Dexn-RADT70

„Gdzie budować gniazdo?” Hanna Zdzitowiecka

- Nie ma to jak głęboka dziupla! Trudno o lepsze i bezpieczniejsze mieszkanie dla dzieci powiedział **dzięcioł**.

- Kto to widział, żeby chować dzieci w mroku, bez odrobiny słońca oburzył się **skowronek**.

- O, nie! Gniazdko powinno być usłane na ziemi, w bruździe, pomiędzy zielonym, młodym zbożem. Tu dzieci znajdą od razu pożywienie, tu skryją się w gąszczu... Gniazdo nie może być zrobione z kilku trawek. Powinno być ulepione porządnie z gliny pod okapem, żeby deszcz dzieci nie zmoczył. O, na przykład nad wrotami stajni czy obory świergotała **jaskółka**.

- Sit, sit powiedział cichutko **remiz** –Nie zgadzam się z wami. Gniazdko w dziupli? Na ziemi? Z twardej gliny i przylepione na ścianie? O, nie! Spójrzcie na moje gniazdko utkane z najdelikatniejszych puchów i zawieszone na wiotkich gałązkach nad wodą! Najlżejszy wiaterek buja nim jak kołyską...

– Ćwirk! Nie rozumiem waszych kłótni –zaćwierkał stary **wróbel**.
– Ten uważa, że najbezpieczniej w dziupli, tamtemu w bruździe łatwo szukać ukrytych w ziemi owadów. Ba, są nawet ptaki budujące gniazda tylko w norkach, w ziemi albo wprost na wodzie... Ja tam nie jestem wybredny w wyborze miejsca na gniazdo. Miałem już ich wiele w swoim życiu. Jedno zbudowałem ze słomy na starej lipie, drugie – pod rynną, trzecie... hmmm… trzecie po prostu zająłem jaskółkom, a czwarte – szpakom. Owszem, dobrze się czułem w ich budce, tylko mnie stamtąd wyproszono dość niegrzecznie. Obraziłem się więc i teraz mieszkam kątem u **bociana**.
W gałęziach, które poznosił na gniazdo, miejsca mam dosyć, a oboje bocianostwo nie żałują mi tego kącika.

<u>Pytania do opowiadania:</u>

– Które ptaki rozmawiały o gniazdach?

– Jakie gniazdo zachwalał dzięcioł, a jakie skowronek?

– Jakie gniazdo zachwalała jaskółka, a jakie remiz?

– Co powiedział wróbel na temat gniazd?

Popatrzcie na ilustracje przedstawiające ptaki i ich gniazda.
Czy potraficie nazwać te ptaki?

Obejrzyjcie gniazda ptaków. Czym różnią się gniazda, a w czym są podobne?

remiz

bocian

wilga

jaskółka

trzciniak

Zapraszam Was do obserwowania bocianiego gniazda pod Sokółką:

https://www.youtube.com/watch?v=5rx-FQzFFVM

Ps. Tam w gnieździe czekają na Was małe, białe niespodzianki…

Proszę starsze średniaki o uzupełnienie kart pracy na stronach 44 i 45.

Dla młodszych średniaków zadanie poniżej - „Powrót ptaków”

Dziękuję za uwagę.

Pozdrawiam serdecznie

Pani Magda ☺

Powrót ptaków

Z ciepłych krajów przyleciały: bocianowa, szpakowa, skowronkowa, jaskółka i kukułka. Pomóż im trafić do gniazd. Z kukułką może być kłopot – sama nie buduje gniazda, tylko podrzuca jajka do cudzych.

Dla lubiących kolorować